

प्रतिसीरा f. Vorhang AK. 2,6,2,22. H. 680. HALJ. 2,154.

1. प्रतिसूर्य (1. प्र° + सूर्य°) m. Nebensonne VARĀH. BRH. S. 3,37. 36, 2, 46, 19 (20).

2. प्रतिसूर्य (wie eben) m. eine best. Eidechsenart (in der Sonne liegend, sich sonnend) TRIK. 2,3,12. H. 1299. Suçr. 2,289,17.

1. प्रतिसूर्यक = 1. प्रतिसूर्य VARĀH. BRH. S. 36,1. Nach dem Schol. = प्रशस्तो दिवसकृत्.

2. प्रतिसूर्यक = 2. प्रतिसूर्य VIÇVA im ÇKDr. Suçr. 2,292,18.

प्रतिसूर्यशयानक (प्रति - सूर्यम् + श°) m. = 2. प्रतिसूर्य H. 1299. Sch. HALJ. 2,79.

प्रतिसेना (1. प्र° + से°) f. ein feindliches Heer HARIV. 6018.

प्रतिसोमा (1. प्र° + सोम) f. eine best. Pflanze (s. मरुषवल्ली) RĀGAn. im ÇKDr.

प्रतिस्कन्ध (1. प्र° + स्क°) m. 1) jede Schulter: परिच्छिन्नं फलं यत्र प्रतिस्कन्धेन दीयते। स्कन्धोपनेयं तं प्राहुः संधिम् je nach der Schulter, so viel Jeder auf der Schulter zu tragen vermag HIT. IV, 122. Statt प्रतिस्कन्धेन hat KĀM. NTRIS. 9, 19 स्कन्धः स्कन्धेन. — 2) N. pr. eines Wesens im Gefolge des Skanda MBH. 9,2559.

प्रतिस्त्री (1. प्र° + स्त्री) adj. auf dem Weibe liegend: स्त्रिया सक् शेते स उद्गीथः प्रतिस्त्री सक् शेते स प्रतिकारः KĀND. UP. 2,13,1. Man hätte das adv. प्रतिस्त्रि erwartet; ÇĀMk.: प्रतिस्त्रीशयनम्, also auch hier die Länge.

प्रतिस्थानम् (1. प्र° + स्थान) adv. an jedem Orte, überall Schol. zu PRAB. 44,9.

प्रतिस्नेह (1. प्र° + स्नेह) m. Gegenliebe KATHĀS. 22,3.

प्रतिस्पर्धा (von स्पर्ध् mit प्रति) f. Wettseifer, ein Kampf um den Vorrang ÇĀNDAR. im ÇKDr.

प्रतिस्पर्धिन् (wie eben) nom. ag. Wettseifer, einem Andern den Vorrang abzugewinnen suchend MBH. 12,18878. RĀGAn-TAR. 3,154. ÇĀMk. zu BRH. ĀB. UP. S. 104. zu TAITT. UP. S. 135.

प्रतिस्पर्श (von स्पर्श = पश्च mit प्रति) adj. spähend, lauernd: इन्द्रस्य वज्रो ऽसि वार्त्रघ्नस्तनूपायः प्रतिस्पर्शः TS. 5,7,2,1.

प्रतिस्पर्शन (wie eben) adj. dass.: यमैच्छामाविदाम् तं प्रतिस्पर्शान्मत्तितम् AV. 8,5,11.

प्रतिस्मृति (von स्मृ mit प्रति) f. Erinnerung, Bez. einer best. Zauberkunst MBH. 3,1440.

प्रतिस्त्राय m. falsche Schreibart für प्रतिश्राय bei den Erklärern zu AK. 2,6,2,2.

प्रतिभोतस् (1. प्र° + भो°) adv. gegen den Strom, stromaufwärts YJUTP. 217. M. 11,77. MBH. 7,8918. 9030. 9, 1989. °भोतोवक् 3304. HARIV. 1869. उस्तरं प्रतिकूलं हि प्रतिभोत इवाम्भसः 11261. BŪG. P. 9,15,21. °भोतेगामिन् YJUTP. 73. Fälschlich °भोतस् geschrieben MBH. 3,13473. 6,101. 7,2710. R. 2,65,14 (67,10 GORR.).

प्रतिस्वर (1. प्र° + स्वर) m. 1) Widerhall MBH. 7,724. RAGH. 2,51. — 2) Brennpunkt: उदीचि प्रथमसमावृत्त आदित्ये कंसं वा मणिं वा परिमव्य प्रतिस्वरे यत्र शुष्कगोमयमसंस्पर्शयन्धारयति तत्प्रदीप्यते NĪR. 7,28.

प्रतिकृति (von कृन् mit प्रति) f. das Abprallen: ध्रुवमागताः प्रतिकृतिं काठिने मद्नेषवः कुचते ÇC. 9,49.

1V. Theil.

प्रतिकृत् (wie eben) nom. ag. Abwehrer, Abwender: आपदाम् RAGH. 1,61, ed. Calc. (°कृत् St.).

प्रतिकृत्तव्य (wie eben) adj. dem man entgegentreten, sich widersetzen muss, — kann: सप्ताङ्गस्य च राज्यस्य विपरीतं य आचरेत्। गुरुवा यदि वा मित्रं प्रतिकृत्तव्य एव सः ॥ MBH. 12,2051. माया HARIV. 2581. शासन 14321.

प्रतिकर्षण (von कृ mit प्रति) n. das Zurückwerfen, Heimschlagen: पुनः कृत्या कृत्याकृते प्रतिकर्षणेन करामसि AV. 5,14,8. कृत्याप्रतिकर्षणसूक्त ANUKA. zu AV. 4,40,1.

प्रतिकर्तृ (wie eben) nom. ag. 1) Zurückzieher, Einsieher, Aufheber, Aufseher, Vernichter: चराचरस्य स्रष्टारं प्रतिकर्तारमेव च MBH. 7,2865. 12,10897. — 2) Abwehrer: आपदाम् RAGH. 1,60. — 3) Bez. eines der 16 Priester (s. u. ऋविज्): der Gehilfe des Udgātār (vgl. प्रतिकार) AIR. Br. 7,1. TBR. 1,8,3,3. ĀÇV. ÇA. 4,1. 9,4. TS. 3,3,2,1. ÇAT. Br. 4,3,4, 22. 12,1,4,8. LĪTJ. 4,9,1. 16. 11,4. 7,6,4. 7,4. KĀTJ. ÇA. 7,1,6. 9,6,27. PĀNĀV. Br. 25,15 in Ind. St. 1,35. HARIV. 11362. KĀND. UP. 1,10,11. 11,8. gaṇa उद्गात्रादि zu P. 5 1,129. Vgl. प्रतिकर्त्र. — 4) N. pr. eines Fürsten, eines Sohnes des Pratihāra VP. 165. des Pratihā BŪG. P. 5,15,4.

प्रतिकर्षण (vom caus. von कृष् mit प्रति) adj. Gegenfreude bewirkend: वाक्य R. GORR. 2,92,20.

प्रतिकृत्तक (1. प्र° + कृत्त) m. Stellvertreter Spr. 399.

प्रतिकृत्ति (1. प्र° + कृत्तिन्) adv. gegen die Elephanten, nach der Richtung der Elephanten: कृत्वा प्र° गर्जितम् MBH. 8,810.

प्रतिकृत्तिन् (1. प्र° + कृत्त) m. Hurenwirth DAÇAK. 62,2. = आसन-गृहवेश्यापति (!) Schol.

प्रतिकार (von कृ mit प्रति) m. 1) das Anschlagen, Hartaufstossen (der Zunge): प्रतिकारश्चतुर्थे वर्गे RV. PĀN. 14,7. — 2) das Zurückstossen: स्र° PĀNĀV. Br. 24,1,12. — 3) in der Sāman Litanei heissen so gewisse Silben, mit welchen der Pratihārtar in den Gesang einfüllt, gewöhnlich am Anfang des letzten Pada eines Verses. AIR. Br. 3,23. ĀÇV. ÇA. 8,10. LĪTJ. 6,10,22 — 29. 11,1 — 3. 12,1. fgg. KĀND. UP. 4,10, 11. प्रस्तावोद्गीथप्रतिकारेपद्रवनिधनानि भक्तयः MÜLLER, SL. 210. KĀND. UP. 2,2,1. Ind. St. 1,56. 470. °वेला LĪTJ. 3,8,2. 2,10,23. °वत् 6,1,17. हि° 12,1. 7,4,1. प्रती° AV. 11,7,12. ÇĀMk. Br. 17,6. — 4) Bez. eines best. Zauberspruchs R. 1,30,4. — 5) Thor (abhaltend) H. 1004, v. 1. HALJ. 5,2. ÇĀNDAR. im ÇKDr. °प Thorhüter BŪG. P. 3,15,31. °रुत्ती Thorwächterin RAGH. 6,20. नियुक्ता प्रतिकारभूमौ 81. समासमाद् प्रतिकारभूमिम् KUMĀRAS. 3,58. प्रतीकार AK. 2,2,15. 3,4,25,172. H. 1004. an. 4,264. MED. r. 281. — 6) Thorsteher, Thürhüter (Abwehrer) ÇĀNDAR. im ÇKDr. R. 1,73,13 (75,14 GORR.). R. GORR. 2,33,28. KATHĀS. 43,265. Inschr. bei COLBR. Misc. Ess. II, 292. प्रती° AK. 2,8,2,6. 3,4,25,172. H. 721. H. an. MED. HALJ. 2,269. Spr. 414. 2607. BŪG. P. 4,25,21. VID. 8. 126. KATHĀS. 27,160. 35,79. R. GORR. VII, 8. 341 (wo प्रतीकार zu lesen ist). देवराज° HARIV. 9260. H. 186. Ind. St. 3,484. HIT. 89,2. VET. 28,10,11. मक्ता° RĀGAn-TAR. 4,142. 484 (wo mit der ed. Calc. मक्ता° st. मक्ती° zu lesen ist). प्रतीकारि Thorsteherin AK. 3,4,25,172. MED. ÇĀK. 61,16. 90,9. MĀLAV. 43,1. 58,20. KATHĀS. 1,53. 7,107. 26,46.

62*